

Richtlijn voor strafvordering voetbalvandalisme en -geweld

Rechtskarakter: aanwijzing i.d.z.v. artikel 130, lid 4 Wet RO

Van: College van Procureurs-Generaal

Aan: Hoofden van de OM-onderdelen, KNVB en CIV

Registratienummer: 2013R009

Datum inwerkingtreding: : 01-01-2014

Publicatie in Stcrt.: pm

Vervallen: Richtlijn voor strafvordering voetbalvandalisme (2012R014)

Relevante beleidsregels OM: Aanwijzing bestrijding van voetbalvandalisme en -geweld (2012A006)

Richtlijn voor strafvordering vuurwerkovertradingen (2012R006)

Wetsbepalingen: art. 131, 137c-e, 138, 141, 141a, 179, 180, 184, 184a 266, 285, 300, 350, 424, 426, 435, 447e, 453, 461 Sr

Bijlage(n): 1

ACHTERGROND

De Minister van Veiligheid en Justitie heeft met de partners, betrokken bij de veiligheid rond het betaald voetbal afspraken gemaakt, onder meer inhoudend een strengere aanpak van voetbalvandalisme en voetbal gerelateerd geweld. Het OM zal daaraan bijdragen door voetbalvandalen – waar mogelijk – met snelrecht aan te pakken, meer en langdurige gebiedsverboden en meldplichten te eisen en door bij de vervolging van strafbare feiten gerelateerd aan voetbal/evenementen een strafverhoging van 125% toe te passen.

Per 1 januari 2014 is een geactualiseerde versie van de richtlijn in werking getreden. Hierin zijn de bedragen geïndexeerd met 2,8% waarbij de tarieven conform de Aanwijzing Kader voor Strafvordering zijn afgerond.

BESCHRIJVING

Waar mogelijk zal het OM zaken tegen voetbalvandalen via de ZSM aanpak¹ binnen een week afdoen en bij voetbal gerelateerd geweld snelrecht toepassen. Het OM legt bij vervolging gebieds- en stadionverboden met eventuele meldplicht op en vordert naast boete, taakstraf of gevangenisstraf gebieds- en stadionverboden als zelfstandige vrijheidsbeperkende maatregelen (artikel 38v Wetboek van Strafrecht).

De door voetbalvandalen gepleegde delicten zijn onder te verdelen in commune misdrijven, commune overtradingen, vuurwerkdelicten en Wet wapens- en munitiedelicten.

Bijlage 1 bij deze richtlijn voor strafvordering ziet op de te vorderen straffen bij vuurwerkdelicten en commune overtradingen en is uitsluitend van toepassing in geval van voetbalvandalisme en -geweld. De in de bijlage 1 genoemde verhogingen dienen alleen dan (dat wil zeggen in samenhang met voetbalgerelateerde strafbare feiten) te worden toegepast.

De bijlage dient als handvat voor de mini-processen-verbaal en de lik-op-stuk-afdoeningen.

Voor de te vorderen straffen bij commune misdrijven en in de Wet wapens en munitie opgenomen delicten dienen de Polaris-richtlijnen te worden gevolgd en kan BOS/Polaris worden geraadpleegd. Bij de navolgende Polaris-richtlijnen spelen de beoordelingsfactoren 'in samenhang met een evenement' (+75%) en 'voetbal gerelateerde normschending' (+50%), die dus leiden tot een strafverhoging van 125%², een rol:

- Richtlijn ambtsdwang
- Richtlijn bedreiging
- Richtlijn belediging
- Richtlijn beletten, belemmeren of verijdelen van een ambtshandeling
- Richtlijn discriminatie
- Richtlijn huisvredebreuk/lokaalvredebreuk
- Richtlijn mishandeling en poging zware mishandeling

¹ De ZSM werkwijze staat voor selectief, snel, samen, slim, simpel en samenlevingsgericht.

² Echter bij incidenten gerelateerd aan de 'veilige publieke taak' en 'in samenhang met een evenement' verhoogt het OM de reguliere strafmaat maximaal met 275% (200 + 75%), ook als het gaat om combinatie met voetbalincidenten. In die gevallen telt de 50% dus niet mee. Dit is in BOS/Polaris verwerkt.

- Richtlijn niet voldoen aan een ambtelijk bevel
- Richtlijn openlijke geweldpleging
- Richtlijn vernieling
- Richtlijn verzet bij aanhouding
- Richtlijn Wet wapens en munitie.

Het OM vordert ter terechtzitting betreffende voetbalgerelateerd geweld tegen personen of goederen of racistisch, discriminerend gedrag naast een taakstraf of gevangenisstraf een rechterlijke vrijheidsbepkende maatregel (art. 38v WvSr) inhoudende een gebieds-/stadionverbod met eventueel een meldplicht. Deze maatregel is niet in BOS/Polaris opgenomen!

Ter ondersteuning van de vordering aan de rechter tot het opleggen van een stadionverbod kan de officier van justitie zijn bevoegdheid tot het opleggen van een gedragsaanwijzing inzetten (Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast (MBVEO, Stb. 2010, 325)). Mogelijkheden die art. 509hh WvSv biedt zijn het opleggen van een gebiedsverbod in de vorm van een strafrechtelijk stadionverbod met daaraan gekoppeld een meldingsplicht, verplicht contact met de hulpverlening of een contactverbod met (een) bepaalde perso(o)n(en). De gedragsaanwijzing loopt vooruit op de strafrechtelijke afdoening door de rechter; de wetgever heeft de mogelijkheid gecreëerd om een lik-op-stukreactie te geven.

Toelichting artikel 184 en 184a WvSr (overtreding gedragsaanwijzing opgelegd onder artikel 509hh WvSv)

- artikel 184Wv Sr: strafeis van 1 week gevangenisstraf bij overtreding van artikel 184 WvSr. Dat betekent dat er verplicht dient te worden gedagvaard;
- artikel 184a WvSr: strafeis van 2 weken gevangenisstraf bij overtreding van 184a WvSr. Dat betekent dat er verplicht dient te worden gedagvaard.

Onder ernstig voetbalgeweld dient te worden verstaan strafbare feiten die een gevaar betekenen voor de veiligheid en/of gezondheid van (een) perso(o)n(en) en/of goederen.

Onder recidiverende voetbalvandalen worden ook degenen verstaan die eenmaal of meermalen een civielrechtelijk stadionverbod (huisvredebreuk) hebben overtreden.

In geval van een strafrechtelijk stadionverbod is het uitgangspunt dit zoveel mogelijk te combineren met een meldingsplicht. In geval van recidiverende voetbalvandalen neemt de noodzaak van een meldingsplicht toe.

Toelichting op artikel 141a WvSr

- voorbereidingshandelingen openlijk geweld tegen goederen: 40 uur taakstraf of 20 dagen gevangenisstraf (first offender transactie of OM-strafbeschikking 400 euro);
- voorbereidingshandelingen openlijk geweld tegen personen: 80 uur taakstraf of 5 weken gevangenisstraf (first offender transactie of OM-strafbeschikking 750 euro);
- voorbereidingshandelingen openlijk geweld tegen personen en goederen: 120 uur taakstraf of 2 maanden gevangenisstraf.

In genoemde strafeisen zijn de factoren 'in samenhang met een evenement' (+75%) en 'voetbal gerelateerde normschending' (+50%) verwerkt. Indien confrontaties daadwerkelijk hebben plaatsgevonden dan wel alleen met veel bestuurlijke maatregelen of ME-inzet kunnen worden voorkomen, kunnen de organisatoren strenger worden bestraft (maatwerk).

OVERGANGSRECHT

Deze richtlijn is van toepassing op alle strafbare feiten gepleegd na inwerkingtreding.

BIJLAGE 1

Wetsartikel	Delict	Tarief	Feitcode	Gerelateerd aan voetbal(evenement)	Medeplegen	Recidive 1x/meermalen
1 424 WvSr	Straatschenderij (baldadigheid)	230 euro	D 505	125%	25%	10/20%
2 435 WvSr	Valse naam	370 euro	D 515	125%	25%	10/20%
3 447e WvSr	Identificatieplicht	90 euro	D 517	125%	25%	
4 453 WvSr	Openbare dronkenschap	90 euro	D 530	125%	25%	10/20%

Wetsartikel		Delict	Tarief	Feitcode	Gerelateerd aan voetbal(evenement)	Medeplegen	Recidive 1x/meermalen
5	461 WvSr	Bevinden op verboden grond	90 euro	D 537	125%	25%	10/20%
6	426 WvSr	In dronkenschap orde verstoren	370 euro	D 510	125%	25%	10/20%
7	1.2.2 Vb	knalvuurwerk t/m 55 mm lengte en minder dan 6 gram NEM t/m 10 kg	200 euro ma	H 162a	125%	25%	10/20%
8	1.2.2 Vb	knalvuurwerk t/m 55 mm lengte en minder dan 6 gram NEM 11 t/m 25 kg	340 euro ma	H 162b	125%	25%	10/20%
9	1.2.2. Vb	knalvuurwerk langer dan 55 mm en minder dan 6 gram NEM t/m 10 kg	200 euro ma	H 162 c	125%	25%	10/20%
10	1.2.2. Vb	knalvuurwerk langer dan 55 mm en minder dan 6 gram NEM 11 t/m 25 kg	340 euro ma	H 162 d	125%	25%	10/20%
11	2.3.6 Vb	vuurwerk afsteken	100 euro ma	H 171	125%	25%	10/20%